

**ОПЕРАТИВНЕ ВЕЗЕ И ЊИХОВ ЗНАЧАЈ У ОТКРИВАЊУ И
РАЗЈАШЊАВАЊУ КРИВИЧНИХ ДЈЕЛА**

УДК: 343.123.1

DOI: 10.7251/BPGBL1215323K

Стручни рад

Стеван Ковачевић*

Влатка Куњадић**

Арстракт: Људско друштво већ неколико вијекова покушава пронаћи одговарајуће механизме путем којих би се адекватно супротставило организованом криминалитету као најтежем облику криминалне дјелатности. Анализа извршених кривичних дјела савременог криминалитета, нарочито оних тежих, указује на све већу стручност, професионалност и перфидност њихових учинилаца, што има за посљедицу да на лицу мјеста не остају или пак остају сасвим незнатни трагови који би могли бити од користи за разјашњавање кривичног дјела и откривање његовог учиниоца. У циљу ефикасног откривања, разјашњавања и доказивања кривичних дјела, полиција, у оквиру криминалистичких метода, предузима разне криминалистичкотактичке, криминалистичкотехничке радње и мјере, истражне радње (радње доказивања), специјалне истражне технике које су предвиђене одредбама Закона о кривичном поступку Републике Српске под називом посебне истражне радње, као и посебне оперативне методе /оперативне везе/ које су садржане у Инструкцији о начину рада полицијских службеника на пословима спречевања и сузбијања криминалитета уз кориштење оперативно-техничких средстава и метода. У супротстављању криминалитету све полиције на свијету, па и наша, ангажују оперативне везе као значајне изворе оперативних информација, када се на други начин веома тешко или скоро никако не могу обезбиједити корисне информације. Стварање оперативних веза заснива се на непосредном раду припадника полиције који ради на сузбијању криминалитета, реализујући план оперативног рада ширећи и усклађујући оперативни рад у зависности од садржаја добијених оперативних информација.

Кључне ријечи: информатор, организовани криминал, оперативне везе, посебне истражне радње, информација.

* Управа Полиције ЈП за ПОЛО ПС за ОБЛ У ПОКРЕТУ; email: stevan_kovacevic@yahoo.com.

** Управа Полиције ЈП за ПОЛО ПС за ОБЛПМС 1; email: vlatka.k@hotmail.com.

НУЖНОСТ САРАДЊЕ ПОЛИЦИЈЕ, ДРУГИХ ДРЖАВНИХ ОРГАНА И ГРАЂАНА У ПРЕВЕНЦИЈИ КРИМИНАЛИТЕТА

Ма колико добро организовано друштво, не може успјешно да се супротставља криминалитету уколико је та значајна функција повјерена органима искључиво за то задуженим и специјализованим. У настојању да се што успјешније супротстављамо криминалитету било је покушаја да се, поред полицијских органа и органа правосуђа на томе ангажују и други заинтересовани субјекти, што је резултирало само дјелимичним успјехом. Посматрано у свјетским размјерама, јачи продор у том правцу није учињен, између осталог, због тога што је јединство акција државних органа и грађана обично нарушено различитим класним интересима. Односе између полиције и јавности поједини теоретичари покушавају да прикажу као односе који се изграђују на основу индивидуалних контаката између полиције и грађана у дужем периоду, занемарујући при томе да су у већини случајева били присутни и елементи класног односа. Супротност интереса не само што је онемогућавала сарадњу него је изазивала и сукобе између полиције и грађана (Кривокапић, 2002: 183).

Међутим, превентивне активности полиције имале су успјеха само у оним областима гдје је постојао заједнички интерес између грађана и ових органа, и то на ширем друштвеном плану.

Демократски систем, више него иједан други друштвени поредак, омогућава да се криминалитету прилази као негативном друштвеном феномену, с тим да се сазнају сви општи и појединачни узроци криминалитета у њиховој дијалектичкој вези. У том контексту треба посматрати улогу и мјесто државних органа као специјализованих служби чије је ангажовање неопходно у оним видовима криминалитета гдје је потребан одређен степен организованости, стручности, примјена одређених средстава, метода итд. Као грађани, ни други субјекти друштва немају та овлаштења, њихов допринос је једино могућ у координацији са појединим државним органима, прије свега са полицијом. Под утицајем демократских процеса, у појединим државама постоје тенденције да се грађани самостално организују у локалној заједници ради превентивног дјеловања (Кривокапић, 2002: 183).

Органи унутрашњих послова, као и друге специјализоване службе, имају обавезу да се прилагођавају демократским промјенама у друштву у складу са уставним и законским обавезама на унутрашњем плану, као и међународним активностима, чиме би испунили и своју криминалнополитичку улогу.

Корупција предстаља „тамну бројку криминалитета“ чији су актери лица са високим материјалним, друштвеним и, неријетко,

Оперативне везе и њихов значај у откривању и разјашњавању кривичних дјела

политичким статусом. Интеграција према којој спречавање и сузбијање ових кривичних дјела није „привилегија“ и обавеза само државних органа, већ и других субјеката, прије свега грађана, има посебан криминалнополитички значај.

Будући да посљедице тих кривичних дјела нису видљиве, ангажовање грађана на пријављивању сазнања о кривичним дјелима корупције је изузетно значајно. То може умногоме допринијети да се број тих деликата смањи под условом да се грађани активније ангажују у рјешавању криминалних радњи (Кривокапић, 2002: 186).

НОРМАТИВНО РЕГУЛИСАЊЕ РАДА С ОПЕРАТИВНИМ ВЕЗАМА У ЗАКОНОДАВСТВУ

Оперативне везе нису процесно регулисане, одобрава их овлашћено службенолице Министарства унутрашњих послова, поступак ангажовања и рад са оперативним везама прописан је посебним актом Министра унутрашњих послова, није потребна сагласност било ког другог органа; само овлашћена службена лица могу ангажовати оперативне везе и тај рад је строго конспиритиван, није доступан трећим лицима ни у органу нити ван органа унутрашњих послова и кориштењем оперативних веза добијају се искључиво оперативне информације (Бошковић и Матијевић, 2007: 51).

Оперативна сазнања су све информације до којих се дошло оперативним радом полицијских службеника, као и информације достављене полицијским службеницима, односно Министарству. Изворе оперативних сазнања представљају сви отворени и затворени извори на основу којих полицијски службеници могу доћи до информација и података о кривичним дјелима или о догађајима од интереса за безбједност и учиниоца (Инструкција, 2014).

Стога, ако постоји сазнање о основи сумње да је извршено кривично дјело за које је по ЗКП прописана казна затвора до 5 година, полицији је остављен рок од 3 дана да обавијести тужиоца да је извршено кривично дјело, те да полиција може, поред одређених криминалистичких радњи и мјера, предузети и криминалистичкооперативну мјеру кориштења оперативних веза – информатора и сарадника.

Информатор је лице које добровољно пружа информације и обавјештења која су од значаја за вршење послова јавне безбједности. Њих могу ангажовати и користити сва овлаштена службена лица, о чему се обавјештава непосредни руководиоца организационе јединице.

О ангажовању информатора води се евиденција у регистру информатора, у коју се уноси: редни број, име и презиме, адреса, основ

ангажовања информатора, активност информатора, име и презиме овлаштеног службеног лица које користи информатора, напомена (Инструкција, 2014).

Сарадник је ангажовано лице које добровољно, свјесно, тајно, плански и континурано у дужем периоду, по упутствима и задацима полицијског службеника прикупља и доставља податке и информације о кривичним дјелима и учиниоцима (Инструкција, 2014).

Ангажовање сарадника могу вршити само она овлаштена службена лица која за то одреди надлежни старјешина. Након доношења одлуке о ангажовању сарадника, овлаштена службена лица врше његово евидентирање, а евиденција сарадника чини регистар сарадника, основни и помоћни досије, а потом слиједи његово ангажовање, давањем конкретних задатака.

Од сарадника се може захтијевати само оно што је у његовој могућности у погледу доприноса ефикаснијем спречавању извршења кривичног дјела, прикупљању података и обавјештења, те материјалних и других доказа о извршеном кривичном дјелу или учиниоцу.

Неопходно је водити рачуна да се кроз сараднички однос не открију методи рада службе и да се не наноси штета угледу лица за која се прикупљају подаци.

Овлаштено службено лице дужно је пружити потребну стручну помоћ у извршењу задатака сарадника, водећи рачуна о његовој могућој компромитацији, као и о личној безбједности.

Сарадник се као свједок може користити само изузетно, и то уз његов пристанак и на основу одобрења Министарства.

КОРИШТЕЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ОПЕРАТИВНИХ СРЕДСТАВА И МЕТОДА

Информатор

Према уходаној домаћој пракси и схватањима, под информатором се подразумева лице које је ангажовано од полиције и које добровољно пружа податке и информације од значаја за супротстављање криминалитету. Међутим, не може се сваки грађанин ангажовати за информатора, већ је потребно да је то лице, по основу положаја који заузима, дјелатности коју обавља, мјесту пребивалишта или боравишта, разних путовања у земљи и иностранству, контаката које остварује и других објективних услова, у фактичкој ситуацији да може пружати релевантне информације полицији. Поред објективних, такво лице мора да посједује и одређене услове субјективне природе, као што су нпр. способност уочавања, запажања, памћења и прикупљања информација

Оперативне везе и њихов значај у откривању и разјашњавању кривичних дјела

о криминалној дјелатности, и да пружа такве податке које су од значаја за превентивну и репресивну дјелатност полиције. Према томе, информатор се користи у оперативној контроли и оперативној обради кроз територијални, линијски и објектни облик оперативне дјелатности.

Ангажовање информатора посебно долази до изражаја у оним срединама, просторима, објектима и пунктовима гдје расположива сазнања указују да се врше кривична дјела, или да се оправдано може очекивати вршење кривичних дјела, гдје се врше договори и припреме за извршење кривичних дјела, окупљају учиниоци разних кривичних дјела, врши продаја и размјена разних ствари или других вриједности прибављених кривичним дјелом. Као информатори могу се ангажовати лица из круга пријатељских, познаничких, родбинских, другарских или других веза према којима припадник полиције има или успоставља однос повјерења и развија сарадњу.

Информатора могу ангажовати припадници криминалистичке и униформисане полиције из круга наведених лица, под условом да такво лице стварно може пружати полицији корисне информације из области криминалне и друге друштвено штетне дјелатности. О ангажовању информатора се обавјештава старјешина организационе јединице или лице које је надлежни старјешина овластио за ту врсту послова, с тим што мора да се води одговарајућа евиденција, која омогућава увид у стање оперативних веза, у области у којима су ангажоване оперативне везе, у њихову активност и допринос, а уједно и указује, евентуално, на чињеницу да су два припадника полиције ангажовала исто лице за информатор (Бошковић и Матијевић, 2007: 324).

Сарадник

Сарадник по структури дјелатности, степену повјерљивости и по односу са припадником полиције, представља садржајнији и сложенији вид оперативне везе у односу на информатора. Сарадник представља лице које је добровољно пристало на сарадњу са полицијом и које свјесно, организовано и тајно поступа по упутствима и задацима припадника полиције и пружа им информације и податке о кривичним дјелима, учиниоцима, мјестима где се могу наћи докази и саучесници, као и друге информације које су релевантне и које су у вези са криминалном дјелатношћу и од значаја за обављање унутрашњих послова. Сарадник је оперативна веза која је много ближа криминалној средини, али је такође и много више у току оперативне дјелатности полиције на плану откривања, разјашњавања и доказивања кривичних дјела. Својом дјелатношћу сарадник, може се рећи, у многим ситуацијама и учествује у откривању и доказивању кривичног дјела, па чак и документује поједине чињенице и стално прикупља релевантне податке од значаја за

оперативну дјелатност полиције. Да би сарадник такву своју дјелатност могао да оствари, он мора да буде уграђен у близини криминалне дјелатности или да се у моменту ангажовања већ налазио у одређеној криминалној средини, односно да је у непосредном контакту са носиоцима криминалне дјелатности, тј. да је у објективној ситуацији да може да буде ангажован за обављање сарадничке дјелатности за потребе полиције.

У сваком случају, треба правити разлику када се ангажују грађани који су у објективној могућности да полицији пружају релевантне информације о кривичним дјелима и њиховим учиниоцима од ангажовања за сарадњу лица која потичу из криминалне средине и која могу бити ангажована по основу њихове криминалне дјелатности, тј. по основу обавезујућег материјала којим полиција располаже (Бошковић и Матијевић, 2007: 325).

Ангажовање лица за сарадњу

Свако ангажовање лица за сарадњу захтијева претходно доношење плана ангажовања који треба да садржи елементе битне за стварање оперативне везе. Садржај плана ангажовања зависи од врсте задатка који ће се дати оперативној вези и од својстава лица које се планира ангажовати, с тим што се ова два елемента плана ангажовања не могу одвојено посматрати. У плану ангажовања мора бити наведен основ ангажовања и образложење због чега је одлучено да се иде на тај основ и зашто је баш конкретно лице одређено да буде кандидат за оперативну везу. У плану се мора предвидјети начин успостављања контаката са лицем које се планира за ангажовање, мјесто и вријеме првог контакта, начин наступања припадника полиције у том контакту и предмет разговора са питањима која ће се поставити лицу предвиђеном за ангажовање. Неки аутори предлажу да се у сложеним оперативним задацима читав ток разговора са лицем које се планира ангажовати као оперативна веза сниме, што свакако треба предвидјети планом ангажовања. Циљ снимања таквог разговора јесте, између осталог, и могућност анализе понашања кандидата за оперативну везу, али исто тако и наступа припадника полиције у том разговору (Матијевић, 2002: 160).

План ангажовања оперативне везе мора да садржи и прве задатке и усмјеравање кандидата, при чему ће се у свакој конкретној ситуацији одлучити да ли ће се кандидату одмах дати стварни оперативни задатак или ће се симулирати задатак у циљу провјере његове искрености и спремности за овај вид сарадње са полицијом. Такође, планом рада ангажовања треба обухватити и битна предвиђања наступа полицајца у самом ангажовању, као и сам начин одустајања уколико дође до разлога

Оперативне везе и њихов значај у откривању и разјашњавању кривичних дјела

који иду у прилог таквој одлуци. Како се из претходног може закључити, за ангажовањем оперативне везе, тј. одређеног лица за сарадника мора претходно да постоји потреба, односно да је извјесно да је на други начин немогуће доћи до информација и података релевантних за откривање, разјашњавање и доказивање кривичних дјела.

Избор кандидата за ангажовање за сарадњу заснива се на упоредној анализи података о оперативном задатку, података о лицу за које постоји оперативна сумња и података о могућим кандидатима за ангажовање. Избор лица за ангажовање је повезан и неодвојив од основа за ангажовање, па је битно да се утврди тај основ. Основ за ангажовање, по правилу, треба да буде спремност лица за сарадњу, а сасвим ријетко да то буду неки други основи, као нпр. основи материјалне природе, или обавезујући материјал у односу на криминалну дјелатност лица.

Ангажовање лица за сарадњу, тј. сарадника углавном врше припадници криминалистичке полиције, али нема сметње да лица за сарадњу ангажују и поједини припадници униформисане полиције који раде на супротстављању криминалитету или када је потребно ангажовање сарадника да би се извршио неки други безбједносни задатак из области унутрашњих послова.

Лице ангажовано за сарадњу користи се у оперативне сврхе, и то у склопу оперативне контроле и оперативне обраде, и кроз територијални, линијски и објектни облик оперативне дјелатности.

У току ангажовања лице за сарадњу треба упознати са конкретним оперативним задатком, усмјерити његову дјелатност и пружити му одговарајућу стручну помоћ. Веома је битно да се закаже наредни састанак, утврди начин одржавања контакта, закаже резервни термин за састанак, јер увијек постоји могућност да се заказани састанак не одржи. Такође, ангажовано лице треба упозорити да не смије да провоцира вршење кривичних дјела нити смије да изврши кривично дјело или учествује у извршењу кривичног дјела (Бошковић и Матијевић, 2007: 334).

ЗАШТИТА САРАДНИЧКОГ ОДНОСА

Сараднички однос који се одвија између ангажованог лица и припадника полиције подлијеже посебној заштити и остаје тајна и након окончања те сарадње, а обухвата мјере заштите према лицу ангажованом за сарадника, заштите припадника полиције и поверења у рад органа унутрашњих послова и заштите извршења оперативног задатка. Читав ток сарадничког односа одвија се уз поштовање начела криминалистичке оперативе, а посебно начела чувања службене тајне,

тако да за успостављени сараднички однос зна само најужи број припадника полиције, јер се ради о специфичном оперативном методу који једино под таквим условима може да се користи и допринесе добијању значајних оперативних информација. Заштита лица које је ангажовано за сарадника подразумејева заштиту тјелесног интегритета, заштиту угледа и положаја тог лица у друштву, заштиту његове породице и материјалних добара, као и заштиту у случају да ангажовано лице изгуби живот, буде повријеђено или се разболи, а те посљедице настану у вези са послом његовог ангажовања. Треба истаћи и чињеницу да се сараднику надокнађују стварни трошкови које је имао у току извршења оперативног задатка. Поред тога, сарадник се може наградити (новцем, поклоном, услугама и сл.) уколико се оцијени да је уложио посебне напоре у извршењу оперативног задатка (Бошковић и Матијевић, 2007: 338).

У којој мјери ће бити заштићено повјерење у рад органа унутрашњих послова, зависи прије свега од ефикасне заштите лица ангажованог за сарадњу, јер уколико се успостави потпуна заштита сарадника и онемогући његова компромитација или наношење неких других штетних посљедица, гдје посебну улогу има оперативни радник, који, одржавајући ту везу, мора да води рачуна и о сопственој заштити и заштити органа, стичу се услови и за заштиту конкретне оперативне дјелатности и за повјерење рада органа унутрашњих послова од стране грађана, али и од других ангажованих оперативних веза. Полиција мора да у свом оперативном раду стриктно примјењује начело чувања службене тајне и да у тајности држи изворе обавјештења, информација и података, чиме и развија повјерење у органе унутрашњих послова, јер у супротном, ако изгуби повјерење, тешко ће се моћи више ангажовати ново лице за сарадњу, што ће свакако отежати оперативни рад на сузбијању криминалитета. Због тога цјелокупна заштита сарадничког односа, односно ангажованог лица, припадника полиције, оперативног задатка, и угледа и повјерења у орган унутрашњих послова, обухвата заштиту прије ангажовања, у току сарадничког односа и након престанка тог односа. Ови видови заштите су нужни и сваки од њих има одређене специфичности у зависности од тога о којем се виду заштите ради, па је потребно да припадник полиције у свакој ситуацији предузима одговарајуће радње и мјере на заштити сарадничког односа (Бошковић и Матијевић, 2007: 338).

Посебно значајно питање које се поставља у домену заштите лица ангажованих за сарадњу јесте да ли се оперативна веза може користити као свједок у кривичном поступку. Ово питање је у посебном акту министра унутрашњих послова ријешено на рестриктиван начин, тако да се сарадник може користити као свједок изузетно, и то уз његов пристанак и одобрење старјешине који је дао сагласност за његово

Оперативне везе и њихов значај у откривању и разјашњавању кривичних дјела

ангажовање. У пракси се дешава да судови траже да се сарадник саслуша као свједок, позивајући се на одредбе ЗКП које се односе на дужност свједочења. Уколико се сарадник појави као свједок, открива се његов идентитет, његова оперативна сарадња, идентитет припадника полиције који је држао на вези сарадника, односно читав сараднички однос који је спроведен конспиративно, односно који је био тајан, тада добија јавни карактер. У том случају полиција није адекватно заштитила ни сарадника, ни оперативни задатак а ни добијене резултате, ни полицајца који је радио са сарадником, као ни повјерење у сам орган унутрашњих послова. Сарадник чији идентитет је откривен доживјеће низ непријатности у друштвеној средини, а грађани и друга ангажована лица изгубиће повјерење у полицију, па је логично да ће се то одразити као избегавање грађана и лица из криминогених средина да сарађују са полицијом, што ће онемогућити полицији да одржи постојеће и ангажује нове оперативне везе. У интересу оперативног рада полиције и значајног доприноса лица ангажованих за сарадњу у сузбијању криминалитета, а имајући у виду настале посљедице откривања идентитета сарадника, сматрам да сарадници не треба да се појаве на суду, па ни по цијену да дође до ослобађајуће пресуде (Бошковић и Матијевић, 2007: 338).

ЗАКЉУЧАК

Информатори већ традиционално представљају оперативнотактичку мјеру и радњу у нашој криминалистичкој пракси. Сасвим сигурно да нема доброг оперативног рада нити оперативних радника без квалитетних информатора/сарадника. Најбољим оперативним радником сматра се онај који има најбоље информаторе.

У циљу ефикасног откривања, разјашњавања и доказивања кривичних дјела, полиција, у оквиру криминалистичких метода, предузима разне криминалистичкотактичке, криминалистичкотехничке радње и мјере, истражне радње (радње доказивања), специјалне истражне технике које су предвиђене одредбама Закона о кривичном поступку Републике Српске под називом посебне истражне радње, као и посебне оперативне методе /оперативне везе/ које су садржане у Инструкцији о начину рада полицијских службеника на пословима спречевања и сузбијања криминалитета уз кориштење оперативнотехничких средстава и метода.

Оперативне везе нису процесно регулисане, одобрава их овлашћено службено лице Министарства унутрашњих послова, поступак ангажовања и рад са оперативним везама прописан је посебним актом министра унутрашњих послова, није потребна сагласност било ког другог органа;

само овлашћена службена лица могу ангажовати оперативне везе и тај рад је строго конспиритиван, није доступан трећим лицима ни у органу нити ван органа унутрашњих послова и кориштењем оперативних веза добијају се искључиво оперативне информације.

Сараднички однос који се одвија између ангажованог лица и припадника полиције подлијеже посебној заштити и остаје тајна и након окончања те сарадње, а обухвата мјере заштите према лицу ангажованом за сарадника, заштите припадника полиције и повјерења у рад органа унутрашњих послова и заштите извршења оперативног задатка.

Иако оперативне везе нису процесно регулисане оне имају велики значај у откривању оперативних информација, које накнадним радом органа унутрашњих послова могу да прерасту у доказе, а самим тим се скраћује период за ангажовање лица за сарадњу, што омогућава брзо и ефикасно дјеловање органа унутрашњих послова на сузбијању криминалитета, стога оперативне везе треба да буду регулисане посебним актом Министра за унутрашње послове, јер су као метод рада неопходне полицији.

ЛИТЕРАТУРА

- Алексић, Ж., Миловановић, З. (1994). *Криминалистика*. Београд: Партенон.
- Бошковић, М. (2003). *Криминалистички аспекти примене нових метода у супротстављању криминалитету*, Реформа кривичног законодавства у Републици Српској, Зборник, Висока школа унутрашњих послова, Бања Лука.
- Бошковић, М., Матијевић, М. (2007). *Криминалистика оператива*. Бања Лука: Висока школа унутрашњих послова.
- Матијевић, М. (2002). *Криминалистика оператива*. Бања Лука: Висока школа унутрашњих послова.
- Костић, С. (1987). *Оперативно обавјештавање*. Београд: Виша школа унутрашњих послова.
- Кривокапић, В. (2002). *Превенција криминалитета*. Београд: Полицијска академија.
- Инструкција о начину рада полицијских службеника на пословима спречавања и сузбијања криминалитета уз кориштење оперативнотехничких средстава и метода, Бања Лука, 2014.
- Симовић, М. (2005). *Кривично процесно право*. Бихаћ: Правни факултет.
- Симовић, М. (2005). *Практични коментар Закона о кривичном поступку Републике Српске*. Бања Лука.
- Закон о кривичном поступку Републике Српске: *Службени гласник РС*, број 53/12.

OPERATIONAL LINKS AND THEIR IMPORTANCE IN DETECTING AND DETERMINATION OF CRIMINAL OFFENSES

Stevan Kovacevic*

Vlatka Kunjadic**

Abstract: Human society, a few centuries back, trying to find appropriate mechanisms to adequately counter organized crime, as the most severe form of criminal activity. Analysis of criminal offenses contemporary crime, indicating the increasing expertise, professionalism and the perfidy of their perpetrators, the consequence is that the site remain quite insignificant traces that could be useful in clarifying the crime and the detection of the perpetrator. In order to effectively detect, investigate and prove criminal offenses, the police, in the context of law enforcement methods, undertakes various criminal - tactical, criminal - technical measures and actions, investigative actions (actions of proof), special investigative techniques that are required by the provisions of the Criminal Procedure Low of Serbian Republic called special investigative measures, as well as specific operational methods (operational links) contained in the Instruction on the mode of police officers on jobs could prevent and combat crime with the use of operational and technical means and methods. In the fight against crime, all police forces, including ours, engage operational links as significant sources of operational information, when other methods can't obtain useful information. Creating operational links based on the work of the police, which works to fight crime, implements operational work plan, expand and coordinate the operational work depending on the content of the obtained operational information.

Keywords: informant, organized crime, operational links, special investigative measures, information.

* *The Police Station for Protection of People during the move, The Unit for Protection of People and Facilities, Uniformed Police; email: stevan_kovacevic@yahoo.com.*

** *The Police Station for Protection of People by Place of Residence, The Unit for Protection of People and Facilities, Uniformed Police; email: vlatka.k@hotmail.com.*